

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. Христина Викторова Лебанова, д.ф.,

Факултет „Фармация“, Медицински Университет - Плевен

Член на научно жури по Заповед № Р-109-513/30.11.2023г. на проф. д-р Светослав Георгиев, д.м., Ректор на Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“

ОТНОСНО: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по специалност „Фармакология“, професионално направление 7.3. Фармация, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт за нуждите на Катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“ във Факултет „Фармация“ на МУ-Варна, обявен в ДВ, бр.83/03.10.2023г.

Със Заповед № Р-109-513/30.11.2023г. на Ректора на МУ-Варна съм избрана за член на Научно жури, а по Протокол № 1 от проведено на 11.12.2023г. първо заседание на НЖ съм определена за рецензент по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ по специалност „Фармакология“, професионално направление 7.3. Фармация. **Единствен кандидат в конкурса е гл. ас. Мая Петрова Радева – Илиева, д.ф.** Процедурата по конкурса е спазена и документите на кандидата са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна и заложените в него критерии за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Биографични данни и кариерно развитие

Гл. ас. Мая Радева – Илиева е родена в гр. Силистра през 1989 г. Завършва фармация с пълно отличие в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна през 2015 г. От януари 2020 г. до април 2022 г. е редовен докторант към Катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“ в докторска програма „Фармакология /вкл. фармакокинетика и химиотерапия/“. Професионалният си път започва като стоковед в аптека за обслужване на населението, заемала е длъжност заместник-управител на аптека, а от 2016 г. досега заема последователно академичните длъжности „асистент“ (01.2016 – 08.2022) и „главен асистент“ (08.2022 – до момента) в катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“, МУ-Варна. През 2022 г. защитава дисертационен труд в професионално направление 7.3 Фармация на тема „Изолиране и анализ на метилксантинова фракция, катехинова фракция и цялостен екстракт от зелен чай Банча и проучване на влиянието им върху фармакокинетиката на силденафил при плъхове“ в МУ-

Варна. Гл. ас. Радева – Илиева има призната специалност по „Фармакология и фармакотерапия“ от МУ-Варна от януари 2024 г.

Кандидатката е представила удостоверение, че владее английски език (ниво В2).

Оценка на количествени и качествени показатели

От предоставената академична справка става ясно, че гл. ас. Мая Радева - Илиева **отговаря** на минималните национални изисквания, заложи в ЗРАС за заемане на академична длъжност „доцент“ и на изискванията на МУ-Варна (Таблица 1). При изискуем сбор от 400 т., гл. ас. Радева-Илиева е представила доказателства за 615,11 т. (54% над изискванията).

Таблица 1. Справка за съответствие с изискванията на длъжността.

Група показатели	Минимални национални изисквания (ЗРАС) – сбор точки	Минимални изисквания МУ – Варна – сбор точки	Гл. ас. Мая Радева – Илиева, д.ф.
А Показател 1	50	50	50 точки
Б Показател 2	-	-	-
В Показатели 3 или 4	100	100	100 точки
Г Сума от показателите от 5 до 9	200	200 (≥80 точки за неклинични специалности от показател 7)	275,11 точки (120,24 от показател 7)
Д Сума от показателите от 10 до 12	50	50	190
Е Сума от показателите от 13 до края	-	-	-
Общ сбор точки	400 т.	400 т. (≥80 т. от показатели 7)	615,11 т. (120,24 т. от показатели 7)

Гл. ас. Мая Радева – Илиева участва в конкурса с 1 дисертационен труд за ОНС „доктор“, 1 монография, 8 публикации, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus/Web of Science, 12 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране. 6 от публикациите са в списания с импакт фактор, като съгласно представената справка от библиотеката на МУ-Варна, гл. ас. Мая Радева – Илиева има **общ IF 14,495 (вкл. и публикациите за придобиване на ОНС „доктор“)**. Импакт фактора на публикациите включени в настоящия конкурс е 9.102. Общо в конкурса гл. ас. Мая Радева-Илиева участва с **22 научни труда**, всичките, с изключение на дисертационния труд за ОНС „доктор“, след заемане на академичната длъжност „главен асистент“. **В 5 от публикациите (25%) кандидатката е първи или последен автор.**

Гл. ас. Мая Радева – Илиева представя и списък с 21 участия в национални и 4 в международни научни форуми.

Публикуваната монография разглежда здравните ползи и рисковете при употреба на фитопродукти, съдържащи полифенолни съединения. Подробно са разгледани основните групи полифенолни съединения, които са най-голямата група биологично активни вещества, изолирани от растения. Обсъдени са както полезните ефекти на полифенолите, така и потенциалните проблеми, свързани с тяхната употреба, като органна токсичност, лекарствени взаимодействия и други. В монографията са представени и хранителни добавки, растителни лекарствени продукти и медицински изделия, съдържащи полифеноли. В монографията е отделено внимание и на нормативната регулация на фитопродуктите в България и необходимостта от по-строг контрол при производството и пускането на пазара на хранителни добавки, съдържащи растителни вещества. Примерите в монографията са подкрепени с изследвания на автора, цитирани са общо 3 собствени проучвания. **Представеният монографичен труд напълно отговаря на изискванията към него, заложи в ЗРАС.**

Оценка на научно-изследователската дейност и приносите на кандидата

Научно-изследователската дейност на гл. ас. Мая Радева – Илиева е основно в областта на фармакокинетиката, лекарствените взаимодействия, проучване на природни вещества и пробиотици, фармакотерапевтични подходи при лечение на заболявания и остри интоксикации и клинична фармация и обществено здраве. В трудовете на кандидатката се представени резултати от изолиране и фитохимичен анализ на растителни екстракти, провеждане на *in vitro* и *in vivo* изследвания (при експериментални животни) на растителни и лекарствени вещества. Тематиката на научните трудове е в областта на конкурса.

Приемам изготвената от кандидата авторска справка за **приносите**, които могат да бъдат формулирани в 4 направления:

1. Фармакокинетика и лекарствени взаимодействия (9 публикации, вкл. 2 за ОНС „доктор“)
2. Проучване на природни вещества и пробиотици (6 публикации, вкл. 1 за ОНС „доктор“)
3. Фармакотерапевтични подходи и лечение на остри интоксикации (5 публикации)
4. Клинична фармация и обществено здраве (4 публикации)

В представените направления бих открила следните **по-важни научно-теоретични и научно-приложни приноси**:

- Научно-теоретични приноси

- 1) Обобщени са потенциалните взаимодействия между тирозин киназни инхибитори и други лекарства
  - 2) Анализирани и систематизирани са наличните данни относно наблюдаваните клинично значими взаимодействия между лекарствени продукти и зелен чай (под форма на чаена напитка или екстракт) или епигалокатехин-3-галат
  - 3) Анализирана е ролята на болничния фармацевт за прогнозиране и предотвратяване на лекарствени взаимодействия в болничните заведения, както и при последващата амбулаторна терапия
  - 4) Проучена и обобщена е информацията относно регистрираните за употреба лекарствени продукти, получени от морски организми, което предоставя възможност за един цялостен поглед върху развитието на морската фармакология към момента
- Приноси с научно-приложен характер:
- 1) Изследван е потенциалът на растителни екстракти да инхибират активността на лекарство-метаболизиращите ензими *in vivo*
  - 2) Проучена е и способността на пептидни аналози, изследвани за аналгетична активност да инхибират активността на ензима CYP3A4
  - 3) Разработени и валидирани са два течнокроматографски метода – HPLC метод за качествен и количествен анализ на кофеин, теофилин и теобромин, както и HPLC метод за качествено и количествено определяне на епигалокатехин-3-галат, кофеин, катехин и галова киселина в проби от зелен чай
  - 4) Изследвана е и антиоксидантната активност на български пробиотични култури при плъхове

Изследванията на кандидатката и съответните приноси имат пряко отношение към специалността на конкурса.

Според представената академична справка гл. ас. Радева-Илиева има 12 цитата в реферирани и индексирани публикации и 2 цитата в нереферирани списания с научно рецензиране. Трябва да се отбележи, че това е минималният брой цитати, необходими за покриване на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Справка в базата-данни Google Scholar показва, че към 21 февруари 2024 г. публикациите на гл. ас. Мая Радева-Илиева са **цитирани 48 пъти (h-индекс 4)**.

Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл. ас. Мая Радева-Илиева има **преподавателски стаж от 07 години 10 месеца и 4 дни** към 23.11.2023 г. От тях 6 год. 7 мес. са като асистент и 1 год. 2 мес. като главен асистент. Кандидатката участва в **обучението на студенти по фармация** като провежда семинарни упражнения по следните дисциплини:

- 1) Фармакология на студенти от 3 курс, специалност „Фармация“;
- 2) Токсикология на студенти от 4 курс, специалност „Фармация“;
- 3) Фармакотерапия на студенти от 5 курс, специалност „Фармация“.

Участва също в провеждането на семестриални изпити по изброените дисциплини. За последните 4 академични години гл. ас. Радева-Илиева има **общо 944 часа аудиторна заетост**.

Заклучение

Представените от гл. ас. Мая Радева-Илиева, д.ф. научни трудове, необходими документи и справки показват, че тя **надхвърля препоръчителните критерии и наукометричните изисквания** на ЗРАС в Р. България и Правилника за развитие на академичния състав на МУ - Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“ в количествен и качествен аспект. Дисертационният труд, темите, които са включени в монографичния труд, публикациите в научните издания и изнесените доклади на научни форуми, **напълно отговарят на тематиката** на обявения конкурс. Количествената и качествена характеристика на научните публикации на гл. ас. Радева-Илиева, включително брой цитирания и импакт фактор, е че те **надхвърлят изискванията** за заемане на академична длъжност „доцент“. Учебната натовареност, преподавателската активност и продължителността на заемането на длъжностите „асистент“ и „главен асистент“ също отговарят на критериите.

Въз основа на запознаването с представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях приноси с оригинален и научно-приложен характер, учебната, проектна и цялостна дейност и отчитайки наличието на пълно съответствие на наукометричните и други показатели с изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за развитие на академичния състав на МУ Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“, намирам за основателно да гласувам **положително** гл. ас. Мая Петрова Радева-Илиева, д.ф. **да заеме академична длъжност „доцент“** по специалност „Фармакология“, професионално направление 7.3. Фармация, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт в Катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“ във Факултет „Фармация“ на Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

21.02.2024 г.

гр. Плевен

Изготвил рецензията:

/доц. Христина Лебанова, д.ф./

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679